

Sosiaalialan AMK -verkosto

Sosionomi (AMK) lastentarhanopettajien esiopetuskelpoisuus

Suomen uusi hallitus on 17.6.2011 julkistamassaan hallitusohjelmassa nostanut tavoitteekseen muun muassa syrjäytymisen ehkäisyn ja eriarvoisuuden vähentämisen. Edustamamme tahon (AMK sosiaaliala) näkökulmasta pidämme tavoitteita erittäin hyvinä. Mielestämme tavoitteet ovat mahdollistettavissa niin kansalaisten hyvinvoinnin turvaamisessa kuin koulutuksen, tässä tapauksessa ja kannanotossa jatko- opintojen, tasa- arvoisessa mahdollistamisessa.

Ammattikorkeakoulujen sosiaalialan verkosto sekä sen alatyöryhmä varhaiskasvatuksen sektorilla, pitävät ensiarvoisen tärkeänä koulutukseen liittyvän linjauksen muuttamista siten, että sosionomit, jotka ovat jo suorittaneet lastentarhanopettajan kelpoisuuden, voivat jatko/lisäopinnoilla saada itselleen esiopettajan kelpoisuuden. Tällä hetkellä se on mahdollista vain suorittamalla joko kasvatustieteiden kandidaatin tai maisterin- tutkinto sosionomi- tutkinnon lisäksi. Yliopistot ovat toki tähänkin saakka ottaneet sosionomeja opiskelemaan useita tuhansia euroja maksaviin esi- ja alkuopetuksen perus- ja aineopintoihin, mutta nämä opinnot eivät tällä hetkellä anna sosionomeille esiopetuskelpoisuutta, niin sanottua muodollista pätevyyttä esiopettajan tehtävään. Tähän tulisikin mahdollisimman pian saada korjaus, tekemällä tarvittavat lakimuutokset. Näin päästäisiin eroon koulutuspoliittisesta ”pussinperästä” ja vähennettäisiin koulutuksellista eriarvoisuutta käytännön ja kentän työn hyväksi. Jos opetusministeri Gustaffsonin esiin tuoma ajatus yliopistojen opiskelupaikkojen esisijaisesta kohdentamisesta uusille ylioppilaille toteutuu, voi tuollekin pätevyitysmahdollisuudelle käydä huonosti, vaikka se ei tällä hetkelläkään ole mikään järkevä tapa opiskella esiopetuskelpoisuus. Samassa

yhteydessä tulee myös miettiä ja päättää, miten suhtaudutaan niiden sosionomi lastentarhanopettajien esiopetuskelpoisuuteen, jotka ovat suorittaneet esi- ja alkuopetuksen opinnot aikana, jolloin kelpoisuutta ei virallisesti tätä kautta ole saanut.

Opettaja- lehdessä (33/2011) Harri Myllynen toi esille sen, kuinka niin lastentarhanopettajista kuin esiopettajista on pula erityisesti pääkaupunkiseudulla. Kentältä saamiemme tietojen mukaan pätevien sijaisten saaminen myös pohjoisempana on välillä vaikeaa. Tästäkin näkökulmasta tulisi esiopetuskelpoisuus sosionomi-lastentarhanopettajille mahdollistaa jatko- opinnoilla. Samaisessa lehdessä valtionvarainministeri Urpilainen kiinnitti huomiota yksilöllisten ja joustavien aikuisopiskelumahdollisuuksien lisäämiseen sekä osaamisen päivittämisen tukemiseen erilaisin, yksilöllisin mahdollisuuksin. Jos mietimme sosionomien mahdollisuutta saada esiopetuskelpoisuus, ei tosiaankaan voida puhua yhteiskunnallisiin tarpeisiin vastaamisesta tai joustavuudesta opintopolkujen toteuttamisessa.

Käytännössä opinnot tulisi mielestämme järjestää yliopistojen alaisuudessa siten, että opintojen sisällöt kohdennettaisiin sosionomiopinnot suorittaneille lastentarhanopettajille esiopetukseen liittyvien opintojen osalta. Alkuopetukseen liittyviä opintoja ei kokonaisuuteen tarvitse sisällyttää, koska sosionomi- koulutus ei anna kelpoisuutta alkuopettajan työhön. Ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutusohjelmat lähtevät mielellään yhteistyöhön yliopistojen kanssa suunnittelemaan sisältöjä ja toteutusta, vaikka kokonaisvastuu opinnoista tuleekin olla yliopistoilla. Rahoituksenkaan ei pitäisi olla ongelma, koska tälläkin hetkellä toteutettavat esi- ja alkuopetuksen opinnot opiskelija maksaa itse. Lakimuutos ei näin ollen toisi millekään taholle lisäkustannuksia, vaan antaisi toteutuessaan suurelle määrälle sosionomi (AMK) lastentarhanopettajia mahdollisuuden jatko- opintopolkuun, joka tuottaa uuden ammatillisen kelpoisuuden tieto- taidon lisäksi sekä tuo käytännön työhön sen kovasti tarvitsemaa pätevää työvoimaa.

Toivommekin, että heti alkusyksystä 2011 saataisiin aikaan tarvittavien tahojen kesken yhteisyöfoorumi, johon kuuluisi myös sosiaali- ja terveys- sekä opetus- ja kulttuuriministeriön edustajat, jossa lähdettäisiin viemään konkreettisesti eteenpäin sitä, että sosionomi (AMK) lastentarhanopettajille avautuisi uudelleen, vuosien katveessa olon jälkeen, mahdollisuus saada esiopettajan kelpoisuus.

Sosiaalialan ammattikorkeakoulu verkoston puolesta

Jari Helminen

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston puheenjohtaja

Koulutusjohtaja, Sosiaali- ja terveysala (Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Etelä)

Sari Leppälä

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston varhaiskasvatustyöryhmän puheenjohtaja

Varhaiskasvatuksen neuvottelukunnan jäsen 2011- 2014

Lehtori, Sosiaali- ja terveysala (Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu)